

1881 1. Beh. af Lovf. ang. Meedd. af Romc. p. Anl. af forst. Sided. t. de jydsk-fynske Statsb. 1882

dels for at sætte de fjernest liggende Egne i Forbindelse med Hovedbanerne, og dels for derved betydelig at forøge Trafikken paa disse, som jo nu drives af Staten. Hvis det foreliggende Lovforslag bliver til Lov og derhos — men det betvivler jeg rigtigst — kommer til Udførelse, vil det sandsynligvis afhjælpe en Del af de tilstedeværende Savn. Det forekommer mig imidlertid, at de Betingelser, hvorpaa Loven kan komme til Udførelse, ere saa ugunstige, at der er liden Sandsynlighed for, at nogen af de deri omtalte Bane vil blive anlagt. Jeg er enig i det Princip, som er opstillet i Lovforslaget, at de paagældende Egne skulle bringe Offre, men jeg er ikke enig i den Maade, hvorpaa disse Offre skulle bringes. Det kan heller ikke negtes, at der er flere Egne, om hvilke det kan siges, at de have en Berettigelse til at blive dragne med ind i Jernbanenettet som Følge af, at de ere langt fraliggende, men dog lige saa fuldt som de nærmest ved Banerne liggende Egne, der drage hele Nyttens af dem, hde deres Bidrag til Omkostningerne ved Jernbanernes Anlæg og Drift. Jeg har sagt, at jeg er enig i det i Lovforslaget opstillede Princip, forsaavidt det gaar ud paa, at der skal gives et Bidrag fra de paagældende Egne, men hvad jeg derimod navnlig er uenig i, er, at man vil lade de Private drive Banerne og vil give dem et Statstilskud, idet jeg vilde finde det rigtigere, om det Omvendte var Tilfældet, saaledes at det blev Staten, der drev Banerne, og de Private, der gave et Tilskud. Det forekommer mig, at de Betingelser, der her opstilles, ere saa strenge, at der i alt Fald kun kan være en meget svag Sandsynlighed for, at der vil blive anlagt nogen Bane i Henhold til denne Lov. Men naar man gaar ud fra den Forudsætning, at Sidebaner, i alt Fald mange af dem, ville give et betydeligt Bidrag til Hovedbanernes Forrentning, saa forekommer det mig ikke at være rigtigt at opstille Fordringer, hvorved man forhindrer saadanne Anlæg. Jeg for mit Vedkommende hører nu ikke til dem, som mene, at den høitærede Indenrigsminister vil faae Fred, selv om dette Lovforslag bliver vedtaget i den Stikfælde, hvori det foreligger, da jeg ikke tvivler om, at der, saaledes som det blev udtalt af den første ærede Taler, indstrømmer og ogsaa fremdeles ville indstrømme mange Andragender til Ministeren om Koncession paa Jernbaneanlæg; thi der vil nok altid være Egne, som bevare Haabet om at komme ind under heldigere Vilkaar. Jeg antager, at den høitærede Minister, den Gang han udarbejdede sit Lovforslag — og

jeg betragter endnu Lovforslaget som den høitærede Ministers, ogsaa efter Behandlingen i Folkethinget —, har taget et billigt Hensyn til de vedkommende Egne, hvor Sidebanerne skulle anlægges, og at han i Forening dermed hovedsagelig har haft sin Opmærksomhed henvendt paa, fra hvilke Egne der bedst vil kunne ventes Indtægter for Statsbanerne. Jeg skal imidlertid henlede Opmærksomheden paa et Par Projekter, som jeg veed have været foretagne for den høitærede Indenrigsminister, og som jeg finder det noget besynderligt, at Ministeren ikke har fundet Anledning til at medoptage her. Det ene er foranlediget ved Betænkningen fra en Kommission, der har været nedsat for at undersøge Samferdselsforholdene ved Oddefund. Den omtalte Kommission afgav en enstemmig Betænkning, som blev indgivet til Indenrigsministeren vistnok allerede forrige Sommer, og hvori det er udtalt, at den eneste rigtige Maade, hvorpaa Manglen kunde afhjælpes, var ved en Jernbane paa een Mil til Struer. En saadan Bane vilde utvivlsomt betydelig forøge Trafikken til Hovedbanen, idet i alt Fald en stor Del af det sydlige Thylands Trafik vilde gaa til Jernbanen. Man tør heller ikke se bort fra, at Søveien paa Limfjorden er en stor Konkurrent for Jernbanen, og det forekommer mig derfor, at der er Anledning for den høitærede Minister til at søge at drage den betydelige Trafik, der nu følger Søveien, ind under Jernbanerne. Ligesom denne Betragtning finder Anvendelse paa denne kun een Mil lange Route, saaledes finder jeg ogsaa, at den har Oplybthed med Hensyn til de tre Mil fra Skive til Olyngør. Jeg veed, at der har været ansøgt om Koncession paa en Bane, hvoraf det sidstnævnte Stykke er en Del, nemlig en Bane fra Skive over Morsø med en fast Bro over et af Sundene til Thisted. Jeg kan forstaa, at den høitærede Minister er bleven affrækket ved dette Projekt i dets Helhed, fordi det vilde medføre store Vanstieligheder at faae anlagt 8 Mile Jernbane, der tilmed skulle ledes over to Bunde, og, skjøndt jeg nærmest er interesseret i at faae en Bane paa Morsø, saa vilde jeg dog ikke finde en saadan rimelig, paa Grund af de store Besværligheder, der ere forbundne med at anlægge en Bane der. Derimod forekommer det mig fuldkommen berettiget, at Thisted Amt, der nu ligger aldeles isoleret fra Jernbanenettet, ønsker, at Staten vilde deltage i Anlægget af de 4 Miles Jernbane til Limfjordens Grændse, og fik Amtet dette Onske opfyldt, tror jeg, at det for Liden vilde føle sig nogenlunde betrygget. — Det foreliggende